

The project

The URBANGUARD project has been financially supported by the European Commission, as provided for by Regulation (EC) No 1655/2000 in the field of the environment (LIFE Third Countries). The project has been implemented through a transnational partnership between Cyprus (with the Department of Town Planning and Housing as lead partner and project beneficiary, as well as two private sector consultants, Atlantis Consulting Cyprus and ALA Planning Partnership), Belgium (the NGO *Agence pour un Développement Durable*¹, with input from the University of Ghent – *Centrum voor Duurzame Ontwikkeling*²) and Greece (*Etaireia Anavathmisis Palaia Xanthis*³).

The Project aims to facilitate the incorporation of sustainability indicators into the spatial planning process in Cyprus through a custom made GIS tool. The URBANGUARD tool will play a key role in assisting planners and planning process stakeholders to evaluate urban development trends and promote the enforcement of sustainable spatial policies. Development Plans will thus be monitored more efficiently and effectively, while decision makers will be enabled to evaluate proposals and suggestions for plan revision with concrete criteria based on solidly documented sustainability factors.

¹Sustainable Development Agency, Brussels

²Centre for Sustainable Development, Ghent

³Partnership for the improvement of Old Xanthis Town

The indicators

The URBANGUARD system consists of a list of sustainability indicators developed by cross-breeding the objectives of the Cyprus national urban policy with a pool of European and international indicators identified through research. The selection was carried out with the participation of stakeholders in the urban development process and the final list was prepared after consultation with competent government services, local authorities and special interest organisations.

The indicators have been specifically chosen to address a wide range of urban development issues, incorporating environmental, economic, social, and spatial planning parameters. The 100 indicators selected examine the sustainability of residential, commercial, tourist and industrial development; conservation and transport policies; as well as the areas of heritage and culture, environment and landscape, sport and recreation, and health, education and community services. Out of all the URBANGUARD indicators, a core set of key spatial development indicators directly relates to the national spatial planning policy and will be used in monitoring and assessing spatial and urban policy sustainability.

The planning tool

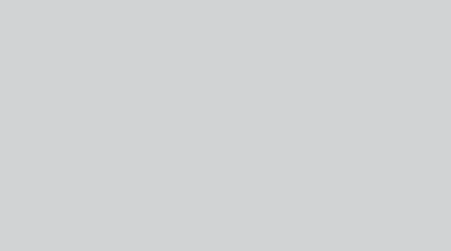
The selected indicators provide information through a purpose-built GIS-based planning analysis tool, partly derived through paradigms from Belgium and the ESPON Community Initiative Programme and partly developed with local innovation and know-how. It is hoped that the URBANGUARD tool will help put the monitoring of spatial plans in Cyprus on a new track, providing a more holistic analysis of sustainability parameters, more transparent and accountable planning practices, and as a result, better governance and more effective stakeholder participation in the planning process.

The URBANGUARD tool is a complete tool based on a customised ACCESS database coupled with ArcGIS, a Geographic Information Systems software package, which can simultaneously calculate the value and spatial distribution of all indicators included in the system. The tool includes a series of basic data to which indicator-specific data are overlaid in order to provide spatially distributed information concerning the selected indicators.

To test the URBANGUARD system, a study area within the Municipality of Strovolos was defined for its pilot run, in order to assess monitoring and reporting capabilities as well as to properly evaluate the indicators and tools chosen.

URBAN GUARD

www.moi.gov.cy/moi/urbanguard/urbanguard.nsf/

Το έργο

Το Έργο URBANGUARD έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 1655/2000 στον τομέα του περιβάλλοντος (LIFE Τρίτες Χώρες) και εκτελέστηκε στα πλαίσια διακρατικής συνεργασίας μεταξύ της Κύπρου (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ως ανάδοχος φορέας και δύο μελετητικά γραφεία του ιδιωτικού τομέα – Ατλαντίς Συμβουλευτική Κύπρου και ALA Planning Partnership), του Βελγίου (μη κυβερνητικός οργανισμός *Agence pour un Développement Durable*¹, με παροχή πληροφοριών από το Πανεπιστήμιο της Γάνδης – *Centrum voor Duurzame Ontwikkeling*²) και της Ελλάδας (Εταιρεία Αναβάθμισης Παλαιάς Ξάνθης³). Βασικός σκοπός του Έργου είναι η ενσωμάτωση δεικτών βιωσιμότητας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα σχεδιασμού του αστικού χώρου, μέσα από τη χρήση του κατάλληλου εργαλείου Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS). Το εργαλείο URBANGUARD θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση, προώθηση και εφαρμογή στρατηγικής για τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία με όλους τους υπόλοιπους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού. Με την εφαρμογή του θα διευκολυνθεί η αποδοτικότερη παρακολούθηση των Σχεδίων Ανάπτυξης, καθώς και η αποτελεσματικότερη αξιολόγηση των διαφόρων προτάσεων και εισηγήσεων, σύμφωνα με αιτιολογημένα στοιχεία βιωσιμότητας και τεκμηριωμένες πληροφορίες και δεδομένα.

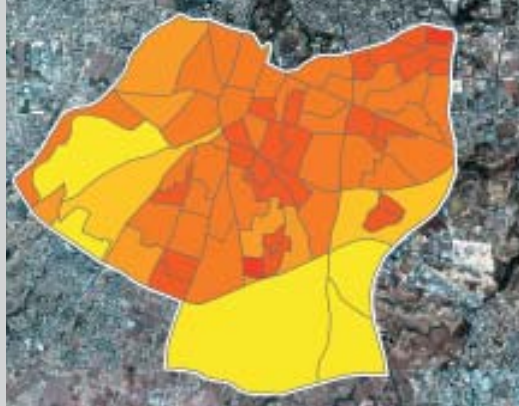
¹Ίδρυμα για βιώσιμη ανάπτυξη, Βρυξέλλες

²Κέντρο βιώσιμης ανάπτυξης, Γάνδη

³Τοπικός οργανισμός ανάπτυξης του Δήμου Ξάνθης

Οι δείκτες

Το σύστημα URBANGUARD βασίζεται σε ένα κατάλογο δεικτών βιωσιμότητας, που δημιουργήθηκε μέσα από τη «διασταύρωση» των βασικών στόχων της κυπριακής χωροταξικής πολιτικής (σύμφωνα με τα δημοσιευμένα, βάσει του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, Σχέδια Ανάπτυξης) με ένα εκτενές απόθεμα δεικτών βιωσιμότητας, το οποίο προσδιορίστηκε μετά από έρευνα διεθνών και ευρωπαϊκών πηγών. Η επιλογή των δεικτών προωθήθηκε με τη συμμετοχή των φορέων που εμπλέκονται σε θέματα ανάπτυξης του αστικού χώρου και η διαμόρφωση του τελικού καταλόγου έγινε μετά από διαβούλευση με τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τους ενδιαφερόμενους μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Οι δείκτες αυτοί έχουν επιλεγεί ειδικά, ώστε να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων ανάπτυξης του αστικού χώρου, ενσωματώνοντας τόσο χωροταξικές όσο και περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους. Έτσι, οι δείκτες URBANGUARD έχουν προσαρμοστεί για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της στεγαστικής, εμπορικής, τουριστικής, βιομηχανικής και κυκλοφοριακής χωροταξικής πολιτικής, της πολιτικής διατήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και του τοπίου, καθώς επίσης και της χωρικής διάστασης της πολιτικής σε τομείς όπως ο πολιτισμός, το περιβάλλον, ο αθλητισμός και η αναψυχή, η εκπαίδευση, η υγεία και οι κοινοτικές διευκολύνσεις. Ανάμεσα στους 100 τελικούς δείκτες, ξεχωρίζει ένας κορμός «βασικών χωρικών δεικτών,» που έχουν άμεση σχέση με τη χωροταξική πολιτική των Σχεδίων Ανάπτυξης και θα επιτρέψουν τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση της βιωσιμότητας της πολιτικής για τον αστικό χώρο.

Το πολεοδομικό εργαλείο

Οι δείκτες URBANGUARD παρέχουν πληροφορίες μέσα από ένα εργαλείο χωρικής ανάλυσης κατάλληλα προσαρμοσμένο στο κυπριακό πολεοδομικό σύστημα, που βασίζεται σε Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS). Για τον σχεδιασμό του εργαλείου αυτού μελετήθηκαν ανάλογα παραδείγματα από το Βέλγιο (εργαλείο *Stads-Monitor* της περιφέρειας της Φλάνδρας) και από το Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ESPON (Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Χωρικού Σχεδιασμού), και αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας κυπριακή καινοτομία και τεχνογνωσία. Αποσκοπεί τελικά να θέσει τη διαδικασία παρακολούθησης και αναθεώρησης των Σχεδίων Ανάπτυξης σε μια νέα συστηματική και τεκμηριωμένη βάση, να επιφέρει περισσότερη διαφάνεια στη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού και, κατά συνέπεια, να συμβάλει στην αναβάθμιση της χρηστής διοίκησης και στη διεύρυνση της συμμετοχής των πολιτών στα πολεοδομικά δρώμενα. Το εργαλείο URBANGUARD είναι ένα ολοκληρωμένο εργαλείο που αποτελείται από μια βάση δεδομένων ACCESS συνδεδεμένη με το λογισμικό πακέτο ArcGIS, το οποίο μπορεί να υπολογίσει ταυτόχρονα την αξία και τη γεωγραφική κατανομή όλων των δεικτών του συστήματος. Το εργαλείο περιλαμβάνει μια σειρά βασικών γεωγραφικών δεδομένων, στα οποία προστίθενται τα στατιστικά δεδομένα των δεικτών για την παραγωγή χωρικά καταμεμημένων πληροφοριών σε σχέση με κάθε δείκτη, υποβοηθώντας έτσι στην ανάλυση σεναρίων πολιτικής. Για σκοπούς αποτίμησης των δυνατοτήτων παρακολούθησης και ανταπόκρισης που παρέχει το σύστημα, καθώς και για την αξιολόγηση των επιλεγμένων δεικτών και εργαλείων, έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς η πιλοτική του εφαρμογή σε συγκεκριμένη περιοχή του Δήμου Στροβόλου.